

CQI โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาตาวงษ์

ชื่อผลงาน พัฒนารูปแบบการส่งรายงานผลสำรวจลูกน้ำยุงลายของ อสม.ตำบลหนองงูเห่าล้อม

ชื่อเจ้าของผลงาน นายสาธิต ปิ่งสุวรรณ เจ้าพนักงานสาธารณสุข

หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน รพ.สต.นาตาวงษ์ เบอร์โทรศัพท์ที่ทำงาน 044-207000 เบอร์โทรศัพท์มือถือ 090-2570069

อีเมลแอดเดรส sathit.aof@gmail.com

บทนำ

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 7 พฤษภาคม 2562 มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก 19,503 ราย อัตราป่วย 29.81 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 25 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.12 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:0.89 ส่วนใหญ่พบในกลุ่มอายุ 15-24 ปี ร้อยละ 25.05 รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 10-14 ปี ร้อยละ 22.21 และกลุ่มอายุ 7-9 ปี ร้อยละ 12.61 ตามลำดับ ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ภาคใต้ 37.53 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ ภาค กลาง 36.64 ต่อประชากรแสนคน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 26.40 ต่อประชากรแสนคน และภาคเหนือ 17.32 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ โดย จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุดในประเทศ คือ จังหวัดสมุทรสาคร อัตราป่วย 89.85 ต่อประชากรแสนคน(กรมควบคุมโรค)

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกเขตสุขภาพที่ 9 มีผู้ป่วย 2,359 ราย อัตราป่วย 34.86 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วย ตายร้อยละ 0.04 อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1:1.11 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 10-14 ปี อัตราป่วย 150.87 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 5-9 ปี อัตราป่วย 145.81 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 0-4 ปี อัตราป่วย 52.48 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกปี 2562 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง พบการ ระบาดโรคไข้เลือดออกตั้งแต่เดือนมกราคม เนื่องจากมีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน และมี แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จังหวัดที่มีอัตราป่วยโรคไข้เลือดออกสูงสุดคือ จังหวัดนครราชสีมา 43.38 ต่อประชากร แสนคน รองลงมาคือ จังหวัดชัยภูมิ 34.58 ต่อ ประชากรแสนคน จังหวัดบุรีรัมย์ 28.27 ต่อ ประชากรแสนคน และจังหวัดสุรินทร์ 26.48 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดัง ตารางที่ 1 เมื่อจำแนกอัตราป่วยโรคไข้เลือดออกในระดับอำเภอพบว่า อำเภอที่มีอัตราป่วยสูง ที่สุดคือ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา 234.15 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคืออำเภอ โนนแดง จังหวัดนครราชสีมา 214.68 ต่อ ประชากรแสนคน และอำเภอสูงเนิน จังหวัด นครราชสีมา 114.15 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ(สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9)

สถานการณ์โรคไข้เลือดอำเภอเฉลิมพระเกียรตินับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ ได้รับรายงาน ผู้ป่วยโรค ไข้เลือดออกรวม(26,27,66) จำนวนทั้งสิ้น 187 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 521.95 ต่อประชากรแสนคน ไม่มี รายงานผู้ป่วยเสียชีวิต พบผู้ป่วยเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยพบเพศชาย95 ราย เพศหญิง 92 ราย อัตราส่วนเพศชาย ต่อ เพศ หญิง เท่ากับ 1.03 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือกลุ่มอายุ 10 - 14 ปี จำนวนผู้ป่วยเท่ากับ 51 ราย รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี,15 - 24 ปี,0 - 4 ปี,25 - 34 ปี, 35 - 44 ปี, 45 - 54 ปี,55 - 64 ปี และ 65 ปี ขึ้นไป จำนวนผู้ป่วยเท่ากับ 51,40,17,11,10, 4, 3 และ 0 ราย ตามลำดับ

ในปี 2562 นับตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม 2562 ถึง 22 มิถุนายน 2562 อำเภอเฉลิมพระเกียรติได้รับรายงานจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกทั้งสิ้น 22 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 61.41 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต พบผู้ป่วยเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยพบเพศชาย 14 ราย เพศหญิง 8 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.75 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงที่สุดคือกลุ่มอายุ 10-14 ปี จำนวนผู้ป่วยเท่ากับ 6 ราย รองลงมาคือกลุ่มอายุ 15 - 24 ปี, 5 - 9 ปี, 65 ปีขึ้นไป 45 - 54 ปี, 0 - 4 ปี, 55 - 64 ปี 35 - 44 ปี, 25 - 34 ปี จำนวนผู้ป่วยเท่ากับ 3,3,3,2,2,1,1 และ 1 ราย ตามลำดับ(ทีมควบคุมโรค อำเภอเฉลิมพระเกียรติ)

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกตำบลหนองงูเห่า นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 ธันวาคม 2561 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาตาวงษ์ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก รวมจำนวนทั้งสิ้น 36 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 417.20 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต ในปี 2561 พบผู้ป่วยเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยพบเพศหญิง 19 ราย เพศชาย 17 ราย อัตราส่วนเพศหญิง ต่อ เพศ ชาย เท่ากับ 1.11 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือกลุ่มอายุ 5 - 9 ปี จำนวนผู้ป่วยเท่ากับ 11 ราย รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 15 - 24 ปี, 0 - 4 ปี 10 - 14 ปี, 25 - 34 ปี, 35 - 44 ปี, 45 - 54 ปี, 55 - 64 ปี และ 65 ปี ขึ้นไป จำนวนผู้ป่วยเท่ากับ 9,0,7,5,0,1, 2, และ 0 ราย ตามลำดับ

และในปี 2562 นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึง 30 มิถุนายน 2562 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาตาวงษ์ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก รวมจำนวนทั้งสิ้น 1 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 10.16 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต พบเป็นผู้ป่วยเพศชาย 1 คน กลุ่มอายุที่พบคือ 0 - 4 ปี

จากสถานการณ์การเกิดไข้เลือดออกตำบลหนองงูเห่าที่มีอัตราการระบาดสูงในปี 2561 ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มวัยเรียน พบว่าสถานการณ์การเกิดโรคสามารถระบดได้ตลอดทั้งปี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาตาวงษ์ มีการเฝ้าระวังการเกิดโรคไข้เลือดออกทั้งก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังการเกิดโรคโดยการสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายด้วย อสม.ทุก 1 เดือน ในช่วงปกติ และในทุกสัปดาห์ที่อยู่ในช่วงระบาดของโรคไข้เลือดออก เมื่อสำรวจแล้ว อสม.ต้องสรุปรายงานด้วยแบบรายงานให้กับทาง รพ.สต.เพื่อรวบรวมและสรุปผลการสำรวจ และวิเคราะห์แนวโน้มการเกิดโรคไข้เลือดออกต่อไป ผลจากการดำเนินงานพบว่า อสม.ต้องใช้เวลาในการทำรายงาน และนำผลมาส่งที่ รพ.สต.บางครั้งทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งรายงาน และเสียเวลา ประกอบกับเจ้าหน้าที่ต้องใช้เวลาในการรวบรวมและสรุป ค่าใช้จ่ายในการเดินทางนำมาส่ง ทาง รพ.สต.และ อสม.จึงเกิดแนวคิดหาวิธีการส่งรายงานให้ได้รวดเร็ว ลดค่าใช้จ่ายในการส่งรายงานขึ้น ประกอบกับจากการสำรวจการใช้เครื่องมือสื่อสารของ อสม. พบว่า อสม.สามารถมีและใช้โทรศัพท์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ อสม.ยุค 4.0 จึงได้เกิดแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการส่งรายงานผลการสำรวจลูกน้ำยุงลายของ อสม.ตำบลหนองงูเห่าขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งรายงานผลการสำรวจดัชนีลูกน้ำยุงลายของ อสม.ตำบลหนองงูเห่า
2. เพื่ออำนวยความสะดวกเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เพื่ออำนวยความสะดวกนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้รวดเร็วขึ้น

- เป้าหมาย

- อสม.ที่รับผิดชอบงานควบคุมโรคตำบลหนองงูเห่า จำนวน 30 คน

- กิจกรรมการพัฒนา

- ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการส่งรายงานดัชนีลูกน้ำยุงลายโดยใช้ ภูเกิล ไดรฟ์ ทดลองใช้เพื่อหาปัญหาของระบบการส่งรายงานโดยทีมควบคุมโรคอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

แบบฟอร์มสรุปการทำการตามผล Area stratification ในระดับ หมู่บ้าน
หมู่บ้าน: 5 ตำบลหนองหมื่นหมื่น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดราชบุรี ปี 2562
วันที่: 50 เดือน... พ.ศ. 2562

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล อบรม	จำนวนลูกน้ำที่เก็บได้	จำนวนยุงที่เก็บได้	ผลการประเมินระดับ Area stratification			
				สีชมพู (0-1)	สีส้ม (2-3)	สีเหลือง (4-5)	สีแดง (6-7)
1	นางสาวดวงใจ วัฒนากอง	10	6	1	2	1	2
2	นาย สุวิเศษ สุกใสของ	13	7	1	2	2	2
3	นาง อธิษฐาน เกษมเกษม	12	2	1	-	-	1
4	นาง ศิวาฉวี อังทองเพ็ญ	10	4	2	1	-	1
5	นาง ลีลาชวี วัฒนากอง	10	4	1	1	1	1
6	นาง สุนิษา อังทองเพ็ญ	10	3	1	-	1	1
7	นาง พิศาลิณี วัฒนากอง	10	3	2	3	-	1
8	นาง ศศิธร อังทองเพ็ญ	10	8	3	3	1	1
9	นาง ฉวีมาศ วัฒนากอง	10	4	1	1	1	1
รวม		95	41				

ก่อน

ผู้บันทึก: น.ส.ดวงใจ วัฒนากอง
(นางสาวดวงใจ วัฒนากอง)
ตำแหน่ง: อสม. ร. 6
วันที่: 50 เดือน... พ.ศ. 2562

- จัดประชุมชี้แจง ตัวแทน อสม. ที่รับผิดชอบงานโรคติดต่อทุกหมู่บ้านจำนวน 30 คน ในการส่งข้อมูลดัชนีลูกน้ำยุงลายผ่านทางระบบ internet ผ่านช่องทาง line กลุ่ม อสม. ตำบลหนองงูเห่า เชื่อมต่อไปยัง ภูเกิล ไดรฟ์ โดยให้ อสม. แต่ละหมู่บ้าน และทดลองใช้แต่ละหมู่บ้านที่รับผิดชอบ

- การวัดผลและผลการเปลี่ยนแปลง

- ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจต่อระบบรายงาน

แบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบ
รายงานผลการสำรวจลูกน้ำยุงลายของ
อสม. ตำบลหนองงูเหลือม

ระดับความพึงใจ

ควรปรับปรุง

พอใช้

ปานกลาง

ดี

ดีมาก

ถัดไป

ทำงานสงวนลิขสิทธิ์ใน Google พลัส

จากการสอบถามความพึงใจของ อสม. จำนวน 30 คน พบว่ามีความพึงพอใจระดับดี 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ความพึงใจระดับดีมาก 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามต่อรูปแบบรายงาน โดยผ่านระบบภูเก็ล ไดรฟ์

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน	ร้อยละ
ควรปรับปรุง	0	0
พอใช้	0	0
ปานกลาง	0	0
ดี	6	20
ดีมาก	24	80
รวม	30	100

- บทเรียนที่ได้รับ

- ได้พัฒนารูปแบบการรายงานให้สอดคล้องกับยุค อสม.4.0 ให้ดูทันสมัย
- สามารถนำข้อมูลมาสรุปวิเคราะห์ได้เร็วขึ้น
- ลดระยะเวลาในการส่งรายงาน

ข้อคิดเห็น และเสนอแนะ

- การพัฒนารูปแบบการส่งรายงานด้วยระบบที่ใช้ internet ในการนำส่ง ยังมีข้อจำกัดในกลุ่ม อสม.ที่เป็นผู้สูงอายุและไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือที่มีการใช้ internet ทำให้ อสม.ในกลุ่มนี้ยังไม่สามารถเข้าถึงการใช้เครื่องมือในการส่งรายงาน

- เป็นโอกาสในการพัฒนาต่อยอดการใช้ระบบจัดส่งข้อมูลผ่านช่องทาง internet กับ อสม.ทุกคน ไม่ว่าจะป็นงานควบคุมโรค หรืองานอื่นๆที่ใช้การจัดส่งรายงานแบบกระดาษต่อไป

- เอกสารอ้างอิง

- สำนักกระบาดวิทยา www.boe.moph.go.th/ วันที่เข้าถึงข้อมูล 10 มิถุนายน 2562

- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 odpc9.ddc.moph.go.th/ วันที่เข้าถึงข้อมูล 10 มิถุนายน 2562